

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ЩЕЦИНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ТА
ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВ
В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Матеріали
XVI Міжнародної науково-практичної конференції

08-09 квітня 2020 р.

Тези доповідей

Київ НУХТ 2020

Проблеми управління та економіки підприємств в сучасних умовах:
Матеріали XVI Міжнарод. наук.-практ. конф., Київ, 08-09 квітня 2020 р.: тези доп. – К.: НУХТ, 2020. – 131 с.

Видання містить тези доповідей учасників XVI Міжнародної науково-практичної конференції.

Розглянуто актуальні питання управління та економіки підприємств в умовах забезпечення продовольчої безпеки і посилення глобалізації економіки, ознайомлено читачів з характером змін усіх складових управлінської діяльності суб'єктів господарювання в умовах інтенсифікації розвитку технологій управління, зростання інноваційної активності, підвищення ефективності мотиваційного механізму підтримки виробництва.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових працівників, яких цікавлять питання, пов'язані з функціонуванням підприємств в сучасних ринкових умовах.

Матеріали конференції видано в авторській редакції

Редакційна колегія: А.І. Українець, О.Ю. Шевченко, О.О. Шеремет, Т.В. Березянка, О.І. Драган, В.І. Ємцев, Н.С. Скопенко, С.В. Бурлуцька, К. Гадомська-Ліла, Б. Черняхівіч, В. Леонські, А. Вічорек-Жиманська, О.О. Кутас (відповідальний секретар).

Рекомендовано Вченою радою НУХТ
Протокол № 9 від 17.03.2020 р.

© НУХТ, 2020

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
MOGILEV STATE UNIVERSITY OF FOOD TECHNOLOGIES
UNIVERSITY OF SZCZECIN

**PROBLEMS OF MANAGEMENT AND
ECONOMICS OF ENTERPRISES IN
MODERN CONDITIONS**

XVI International Scientific Conference

08-09 April 2020

BOOK OF ABSTRACTS

Kyiv NUFT 2020

XVI International Scientific Conference «Problems of management and economics of enterprises in modern conditions»: Book of abstracts. – 08-09 April 2020. – K.: National University of Food Technologies, 2020. – 131 p.

Collection of abstracts by leading scientists, specialists and young researchers in the field of economics and management presented to the Conference.

Recommended for students, postgraduates, leading scientists, young researches, teaching staff, managers of food industry.

Published in authors' edition

Scientific editors: Anatolii Ukrainets, Oleksandr Shevchenko, Oleh Sheremet, Tamara Berezianko, Olena Drahan, Viktor Yemtsev, Nataliia Skopenko, Svitlana Burlutska, Katarzyna Gadomska-Lila, Barbara Czerniachowicz, Wojciech Leoński, Anna Wieczorek-Szymańska, Olena Kutas (secretary-in-charge).

Recommended by the Academic Council of National University of Food Technologies

Minutes N° 9, 17.03.2020

© NUFT, 2020

ЗМІСТ

Секція 1 УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ 8

<i>Басюк Т.П., Фатюк А.</i> Проблемні аспекти реалізації стартапів	9
<i>Ємцев В.І., Ємцева Г.Ф.</i> Проблеми інноваційного розвитку вітчизняного АПК	10
<i>Ємцев В.І.</i> Проблеми інвестиційної діяльності в АПК України.....	12
<i>Ковальчук І.В., Дзингар М.</i> Перспективи та проблеми росту прямих іноземних інвестицій в Україні	15
<i>Кравченко І.Й.</i> Бенчмаркінг в системі бухгалтерського обліку	16
<i>Кундєєва Г.О., Топчий К.В.</i> Продовольча безпека України: розвиток м'ясопереробних підприємств	18
<i>Кусий С.В.</i> Сучасні фактори впливу на збутову діяльність підприємства	21
<i>Мельник Я.А., Закревська Л.М.</i> Вплив карантинних заходів на харчову промисловість України та їх наслідки	23
<i>Петухова О.М., Сілакова Г.В.</i> Маркетинговий аспект забезпечення економічної безпеки підприємства.....	24
<i>Репіч Т.А., Бондар Є.</i> Планування та організація логістичної діяльності зі збуту продукції підприємства	26
<i>Репіч Т.А.</i> Українська зернова логістика – проблеми і перспективи	28
<i>Стахурська С.А.</i> Індикатори розвитку та іноземне інвестування.....	30
<i>Стахурський В.О.</i> Виробничий чинник як елемент збільшення прибутковості суб'єкта підприємництва.....	33
<i>Страшинська Л.В.</i> Нормативно-правові аспекти забезпечення безпеки харчових продуктів вітчизняних підприємств	34
<i>Тимченко О.І.</i> Проблеми розвитку суб'єктів малого підприємництва в сучасних умовах.....	36
<i>Ткачук С.В.</i> Тенденції маркетингу харчових продуктів.....	38
<i>Тюха І.В., Литвинець Л.Ф.</i> Проблеми розвитку суб'єктів ринку зерна у контексті земельної реформи в Україні.....	40
<i>Шевчук А.А., Степанчук С.О.</i> Управління комплексом просування фармацевтичної продукції в Україні	42
<i>Шереметинська О.В.</i> Застосування митних режимів в ЗЕД: сучасна практика	44

Секція 2 УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ МОБІЛІЗАЦІЇ ВНУТРІШНІХ РЕСУРСІВ 46

<i>Бергер А.Д.</i> Розроблення стратегії торговельного підприємства з урахуванням принципів КСВ	47
<i>Березянко Т.В.</i> Основні вимоги законодавства ЄС до безпеки та якості товарів	49
<i>Бурлуцька С.В.</i> Менеджмент соціальних бізнес-процесів	50
<i>Гармаш А.О., Кириченко О.М.</i> Впровадження WMS-систем у повсякденне використання на підприємствах.....	52

<i>Євсєєва-Северина І.В.</i> Управління конкурентоспроможністю молокопереробного підприємства	54
<i>Єременко О.А., Кириченко О.М.</i> Забезпечення інноваційної діяльності у Tesla Inc	56
<i>Закревська Л.М.</i> Сучасна концепція оцінки вартості підприємства	58
<i>Зєніна-Біліченко А.С.</i> Класифікація бізнес-процесів як передумова їх управлінського обслуговування	60
<i>Кириченко О.М.</i> Організація міжнародних перевезень згідно з ІНКОТЕРМС®2020	62
<i>Коваленко Н.М., Головань О.О., Олійник О.М.</i> Актуальні напрямки розвитку клієнтоорієнтованого менеджменту продуктового ритейлу	63
<i>Колос І.В.</i> Систематизація чинників впливу на потік створення цінності в контексті ощадливості	65
<i>Кудренко Н.В.</i> Дослідження особливостей обліку та управління нематеріальними активами підприємств переробної промисловості	67
<i>Кутас О.О.</i> Формування стратегії інноваційного розвитку м'ясопереробних підприємств	70
<i>Лисенко О.А.</i> Розширення можливостей оптимізації логістичних рішень	72
<i>Макаревич О.В.</i> Інтелектуальний капітал підприємства як ресурс стратегічного розвитку	74
<i>Минко Л.М.</i> Застосування сучасних технологій у діяльності транспортних компаній	75
<i>Молін Н.О., Скригун Н.П.</i> Побудова воронки продажів та її важливість для бізнесу	77
<i>Морозов О.Ф.</i> Потужність проявів практичного розуму фахівців на підприємстві	79
<i>Новойтенко І.В., Малиновський В.В.</i> Розширення системи міжнародних стандартів	81
<i>Осадча Г.Г.</i> EVA – розвиток концепції залишкового прибутку	83
<i>Пенчук Г.С.</i> Особливості розроблення бізнес-проектів	85
<i>Рижкова О.Л., Кириченко О.М.</i> Хеджування як метод управління валютними ризиками	86
<i>Рябенко В.В.</i> Вартісно-орієнтований підхід до управління потенціалом підприємства	88
<i>Скопенко Н.С.</i> Сучасні підходи до комп'ютеризації економічного аналізу	90
<i>Скопенко Н.С., Бовкун А.О., Млечко А.В.</i> Методичні підходи до оцінки ризиків при виборі напрямів розвитку підприємств харчової промисловості	92
<i>Степанчук С.О., Грущенко А.В.</i> Управління просуванням нового товару на ринок України	94
<i>Темчишина Ю.Л.</i> Сучасні аспекти обліково-комунікаційної функції управління змінами та формуванням доданої вартості на промисловому підприємстві	96
<i>Ткаченко О.М.</i> Створення служби безпеки підприємства: нормативно-правові аспекти	98
<i>Шереметинський М.А.</i> Зниження собівартості – запорука підвищення рівня конкурентоспроможності продукції підприємства	100

Секція 3 РОЗВИТОК ЕЛЕМЕНТІВ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ НА ЗАСАДАХ СУЧАСНОЇ «ТЕОРІЇ ПІДШТОВХУВАННЯ».....104

<i>Безпалько О.В., Гринюк Ю.М.</i> Особливості та врегулювання «граничних» типів трудових відносин	105
<i>Gadomska-Lila K.</i> Generation Z at workplaces; in search of effective practices of human resources management	107
<i>Грищенко Д.Г.</i> Економіка вражень та її вплив на HR-сферу в Україні	108
<i>Драган О.І.</i> Взаємозв'язок управління талантами з креативним менеджментом підприємств харчової галузі	110
<i>Мазник Л.В.</i> Математичне моделювання залежності діяльності з управління талантами та показниками розвитку персоналу підприємства	113
<i>Москаленко В.О.</i> DISK-модель та підвищення ефективності комунікаційних процесів підприємства	115
<i>Міліневська В., Зінькова В., Ковальчук І.В.</i> Проблеми та перспективи інвестицій в людський капітал в Україні	118
<i>Осадчук О.П.</i> Сутність та напрями проведення аудиту персоналу	119
<i>Пономарьова М.І., Макаревич О.В.</i> Управління персоналом як фактор успіху діяльності підприємства.....	121
<i>Соломка О.М.</i> Використання ефективних поведінкових поштовхів як інструмент управління людськими ресурсами	123
<i>Тертична Л.І.</i> Вплив сучасних демографічних процесів на ринок праці в Україні	124
<i>Тур О.В., Єременко О.А.</i> Управління колективом компанії у режимі «online».....	127
<i>Шешлюк О.С.</i> Адаптація трудових практик національної харчової промисловості до вимог ЄС	129

Методологія PDCA використовується як цикл безперервних поліпшень із застосуванням мислення, яке засноване на оцінці ризиків на кожному етапі. Згідно PDCA, суть управління на підприємстві зводиться до постійного вдосконалення, і у зв'язку із цим, зміни цілей, планів, формування нових планових заходів тощо. Методологія циклу може застосовуватись до всіх процесів, усі фази циклу залежать від лідерства і передбачають «мислення на основі ризику» у всіх рішеннях. Ризик-орієнтоване мислення дає змогу підприємству встановити фактори, які можуть викликати відхилення результатів його процесів від запланованих та розробити заходи по попередженню, щоб мінімізувати їх негативний вплив, а також максимально використати можливості, які виникають. Менеджмент ризику у розділі 6.1 стандарту тепер вимагає, щоб компанії визначали ризики, які можуть вплинути (позитивно або негативно) на здатність системи менеджменту досягати намічених результатів, а також вживали заходів управління ризиками.

Новий підхід до ризику є життєво важливою концепцією у харчовому бізнесі. Ця концепція розрізняє ризик на операційному етапі і виявляє бізнес-рівні системи менеджменту. Відтепер компаніям потрібно визначати, розглядати і, при необхідності, вживати заходів для усунення будь-яких ризиків, які можуть вплинути (позитивно або негативно) на здатність системи управління досягати намічених результатів.

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

О.І. Тимченко

Національний університет харчових технологій

Мале підприємництво сьогодні виступає рушійною силою розвитку вітчизняної економіки. Упродовж останніх років саме суб'єкти малого підприємництва перебувають у центрі політичної та економічної уваги державних і місцевих органів влади, є предметом різноманітних програм соціально-економічного розвитку.

Проте основні показники діяльності малих підприємств демонструють тенденцію, негативну для малого підприємництва в Україні у сучасних умовах. Незважаючи на збільшення кількості малих підприємств у 2018 р. порівняно з 2015 р. на 16568 од. та на 29761 од. порівняно з 2017 р., кількість фізичних осіб-підприємців зменшилася з 1804 тис. од. у 2015 р. до 1328 тис. од. у 2018 р. Зменшилася також кількість зайнятих у сфері малого підприємництва працівників – із 2164,6 тис. осіб у 2015 р. до 2010,7 тис. осіб у 2018 р. Зростання обсягів реалізованої продукції малих підприємств у 2018 р. порівняно з 2015 р. на 101,9 млрд. грн., а фізичних осіб-підприємців – на 52,5 млрд. грн. супроводжувалося збитком у 25 млрд. грн. [1]. Така ситуація свідчить про деякі суперечності у країні щодо розвитку малих підприємств. З одного боку,

безумовним покращенням є постійне підвищення позиції України у рейтингу Doing Business групи Світового банку щодо сприятливих умов ведення бізнесу з 128 місця серед 175 країн у 2008 р. до 64 місця у 2020 р. серед 190 країн [2], значне покращення законодавчої бази для малих підприємств шляхом прийняття достатньо великої кількості законодавчих актів, які регулюють, стимулюють, надають преференції для них, а з іншого – зменшення кількості фізичних осіб-підприємців порівняно з 2015 роком, постійна збитковість малих підприємств за умов збільшення обсягів діяльності.

Аналіз ринкових перетворень в Україні свідчить про те, що темпи розвитку малих підприємств є недостатніми для забезпечення виконання всього комплексу притаманних йому функцій у національній економічній системі, а слабка фінансова база малих підприємств перетворює їх у несприятливий об'єкт для розміщення капіталу [3].

До основних проблем розвитку малого підприємництва слід віднести: загальний стан економіки України, монополізацію бізнесу, низьку конкуренцію на внутрішніх ринках, відсутність достатнього стартового капіталу, власних фінансових ресурсів, недосконалість податкової системи, високий рівень корупції, нестабільність умов ведення бізнесу, бюрократію, рейдерство, нерозвиненість інфраструктури підтримки і розвитку, декларативну форму державної підтримки, нестачу кваліфікованого персоналу. Актуальною проблемою розвитку малого підприємництва в сучасних умовах є негативні наслідки пандемії вірусу COVID-19.

Коронавірусна інфекція стала викликом для економіки світу й України зокрема. Від економічних наслідків пандемії коронавірусу надзвичайно потерпають малі підприємства: за оцінками Торгово-промислової палати України через пандемію вірусу COVID-19 зупинили роботу 600-700 тис. фізичних осіб-підприємців та малих підприємств; за результатами експрес-опитування, яке провела Європейська Бізнес Асоціація серед представників малого та мікробізнесу – учасників проекту Unlimit Ukraine, 18% респондентів розглядають варіант закриття власного бізнесу, 78% повідомляють про втрати до 75% від доходів, 41% планують адаптувати заробітну плату персоналу, 33% ще не визначилися, а 26% власників підприємств збережуть виплати у чинному розмірі. Доведеться зменшити кількість працівників 31% підприємств, тоді як 21% ще не визначилися, а 48% респондентів не планують скорочень [4].

Верховна Рада України ухвалила низку заходів, які мають захистити мале підприємництво від наслідків поширення коронавірусу. Податкові пільги і кредитні інструменти не лише підтримають мале підприємництво, але й стануть стимулом для подальших інвестицій по закінченню пандемії.

До антикризових заходів підтримки малого підприємництва можна віднести: доступність кредитів для відновлення; ефективні державні компенсатори недоотриманого прибутку; гарантії матеріальної підтримки на випадок втрати джерела прибутку; державна підтримка для малих підприємств, які не зможуть відновити роботу після закінчення карантину; регіональні програми підтримки локального бізнесу. Завдання суб'єктів малого

підприємництва полягає в забезпеченні гнучкості у форс-мажорних ситуаціях, повноцінний розвиток онлайн-складової та діджиталізації.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Офіційний інтернет-ресурс Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.doingbusiness.org/rankings>.
3. Крисак А.О. Актуальні проблеми розвитку малих підприємств в Україні та перспективні напрямки їх вирішення / А.О. Крисак, Л.Й. Мусятовська // Інвестиції: практика та досвід. – 2019. – № 14. – С. 21-26.
4. Європейська Бізнес Асоціація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eba.com.ua/>.

ТЕНДЕНЦІЇ МАРКЕТИНГУ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

С.В. Ткачук, канд. екон. наук

Національний університет харчових технологій

Для успішного функціонування підприємствам необхідно враховувати вимоги ринку, включаючи зміни в уподобаннях та стилі життя споживачів, а також тенденції провідних країн світу. Практично всі сфери виробництва зазнають постійних змін, зокрема це стосується і харчової промисловості. Стиль життя споживачів покоління Y та Z значно відрізняється від стереотипів, притаманних поколінню X, зокрема і щодо поглядів на харчові продукти. Щоб з'ясувати тенденції, які мають бути враховані вітчизняними виробниками, проаналізуємо нові тренди на ринку харчових продуктів детальніше.

1. На зміну стереотипу трьохразового харчування на день великими порціями приходять тенденції багаторазових перекусів маленькими порціями. Це пов'язано і з динамічним ритмом життя, і з новими поглядами на здорове харчування (так звана «подрібнена дієта» перетворюється на стиль харчування багатьох людей). Це, в свою чергу, породжує попит на продукти із підвищеним вмістом білка, причому не лише тваринного, але й рослинного походження (продукти із висівками, зокрема соняшниковим насінням, продукти із соєвого борошна тощо).

2. Динамічний ритм життя, про який йшлося вище, спричиняє попит на послуги закладів харчування, зокрема із доставкою продуктів, оскільки це дає можливість вживання їжі практично у будь-якому місці та в будь-який час. Причому на зміну типових фаст-фудів приходять заклади, що пропонують здорову натуральну їжу [1].

3. Змінюються стереотипи щодо вживання продуктів тваринного походження: з'являється сегмент споживачів, які замінюють тваринну їжу на рослинну (від веганства – до лакто- чи плотовегетаріанства), а також сегмент,